

29.9.2026

Kunnan harkinnanvaraisen valtionosuuden korotuksen hakeminen vuonna 2026

HAKIJAN TIEDOT

Kunta: Humppilan kunta

Kunnan yhteyshenkilön tiedot:

- Nimi: Minna Ylikännö
- Nimike: kunnanjohtaja
- Sähköpostiosoite: minna.ylikanno@humppila.fi
- Puhelinnumero: 044 706 4447

HAKEMUKSEN TIEDOT

A. Haettava summa, euroa: 800 000 euroa

B. Mikäli kunta on saanut harkinnanvaraista valtionosuuden korotusta vuonna 2025, niin sen käyttökohde:

Humppilan kunnalle myönnettiin vuonna 2025 harkinnanvaraista valtionosuuden korotusta 314 000 euroa. Korotus käytettiin kunnan lakisääteisten palvelujen rahoituksen ja maksuvalmiuden turvaamiseen sekä vuoden 2025 poikkeuksellisten kustannuspaineiden kattamiseen. Korotuksesta huolimatta tilikausi päättyi 280 244 euroa alijäämäiseksi. Ilman korotusta tilikauden alijäämä olisi ollut laskennallisesti noin 594 000 euroa. Tuki rajoitti talouden heikkenemistä ja antoi kunnalle mahdollisuuden valmistella ja käynnistää syksyllä 2025 hyväksytyn talouden tasapainottamissuunnitelman toimeenpano.

C. Yksilöidyt talousvaikeudet, joihin haetaan harkinnanvaraista valtionosuuden korotusta sekä perustelut, jotka osoittavat em. vaikeudet poikkeuksellisiksi tai tilapäisiksi. Lisäksi yksilöitynä talousvaikutusten ajankohta ja euromääräinen vaikutus kunnan talouteen.

1. Työllisyyspalvelu-uudistuksesta aiheutunut ennakoidun kustannusten kasvu vuonna 2025

Työttömyysturvan kuntaosuuksiin oli vuoden 2025 talousarviossa varattu 120 000 euroa, mutta toteutuneet menot olivat noin 295 000 euroa. Talousarvio ylittyi siten noin 175 000 eurolla eli 145,8 prosentilla. Kustannukset olivat lähes 2,5-kertaiset alkuperäiseen arvioon nähden. Ylitys johtui yleisen työmarkkinatilanteen heikkenemisestä, pitkäkestoisen työttömyyden kasvusta ja kuntaosuuksien uusista määräytymisperusteista. Kunnalla on näihin tekijöihin vain rajalliset vaikutusmahdollisuudet lyhyellä aikavälillä.

2. Verotulojen alitus ja heikko tulorahoitus vuonna 2025

Verotuloja kertyi 4 755 297 euroa, kun talousarviossa arvio oli 4 892 000 euroa. Verotulot alittivat

talousarvion 136 703 eurolla eli 2,8 prosentilla, pääosin kunnallisveron ennakoitua heikomman kertymän vuoksi. Vuosikate oli 144 669 euroa ja kattoi vain 33,86 prosenttia 427 246 euron poistoista. Tilikauden alijäämä oli 280 244 euroa ja taseeseen kertynyt alijäämä kasvoi vuoden 2025 lopussa 1 257 737 euroon eli 604,97 euroon asukasta kohden.

3. Kuntakonsernin välttämättömät kertaluonteiset tervehdyttämistoimet vuonna 2025

Vuokra-asuntoyhtiöiden heikko käyttöaste, korjaustarpeet ja riittämätön tulorahoitus edellyttivät rakenteellisia omistajapoliittisia ratkaisuja. Humppilan Rivitalot Oy:hyn liittyviä eriä alaskirjattiin 107 024 euroa ja Asunto Oy Humppilan Kaartokallioon liittyviä eriä 82 255 euroa, yhteensä noin 189 278 euroa. Lisäksi tyhjiä asunnoista aiheutuneet vuokratulot ylittivät talousarvion noin 71 000 eurolla. Alaskirjaukset heikensivät vuoden 2025 tulosta kertaluonteisesti, mutta vähentävät kunnan tulevia taloudellisia vastuita ja jatkuvaa rahoitustarvetta.

D. Mikäli kunta on hakenut harkinnanvaraista valtionosuuden korotusta vuonna 2025, niin perustelut miksi kunta hakee korotusta peräkkäisinä vuosina.

Vuoden 2025 korotus oli välttämätön talouden heikkenemisen rajoittamiseksi, mutta se ei riittänyt poistamaan aikaisempina vuosina syntyntä rakenteellista epätasapainoa eikä kattamaan taseeseen kertyntä alijäämää. Vuodelle 2026 haettava 800 000 euron korotus on kertaluonteinen siirtymävaiheen rahoitus. Sen avulla vuonna 2025 päätettyjen, vuosina 2026–2027 täysimääräisesti toteutuvien rakenteellisten uudistusten vaikutukset ehtivät vahvistaa vuosikatetta.

Kunta ei rakenna vuosien 2027–2029 talouttaan uuden harkinnanvaraisen korotuksen varaan. Haettava määrä kattaisi noin 63,6 prosenttia 1 257 737 euron kertyneestä alijäämästä, ja kunnan omilla toimilla katettavaksi jäisi noin 458 000 euroa. Kunnan pysyvien tasapainottamistoimien vuotuisiksi vaikutukseksi arvioidaan noin 600 000–640 000 euroa. Näin valtion kertaluonteinen tuki ja kunnan omat pysyvät toimet muodostavat uskottavan kokonaisuuden alijäämän kattamiseksi kuntalain edellyttämässä määräajassa.

E. Kunnan omat toimenpiteet poikkeuksellisen tai tilapäisen taloudellisen tilan korjaamiseksi (tulojen lisäykset ja menojen vähennykset, omaisuusjärjestelyt jne.)

1. Toteutetut toimenpiteet

- Kunnanvaltuusto hyväksyi syyskuussa 2025 talouden tasapainottamissuunnitelman vuosille 2025–2029, ja toimeenpano aloitettiin välittömästi.
- Yhteistoimintaneuvottelut toteutettiin ja organisaatio- sekä henkilöstörakennetta uudistettiin. Vuoden 2026 alussa otettiin käyttöön kevyempi organisaatio, jossa kaksi osastopäällikön virkaa lakkautettiin.
- Määräaikaisia palvelussuhteita on arvioitu kriittisesti ja henkilöstörakennetta sopeutettu hallitusti.
- Yhden päiväkotikiinteistön käytöstä luovuttiin tilankäytön tehostamiseksi.
- IT-palvelujen järjestämistapaa ja työterveyshuollon sopimusta tarkistettiin. Monitoimilaitesopimukset uudistettiin.
- Vuokra-asuntoyhtiöiden tervehdyttämishjelma toteutettiin. Taloudellisesti kestävämmien yhtiöiden lopettamistoimet käynnistettiin, konsernirakennetta selkeytettiin ja omistajaohjausta vahvistettiin.
- Talouden seuranta, sisäistä valvontaa, tiedolla johtamista ja konserniohjausta on vahvistettu.

2. Tulossa olevat ja päätetyt toimenpiteet

- Organisaatio- ja henkilöstömuutosten säästöksi arvioidaan noin 80 000 euroa vuonna 2026 ja noin 150 000 euroa vuodesta 2027 alkaen.
- Päiväkotikiinteistöstä luopumisen säästöksi arvioidaan noin 25 000 euroa vuonna 2026 ja pysyvästi noin 50 000 euroa vuodesta 2027 alkaen.
- Määräaikaisten palvelussuhteiden ja henkilöstörakenteen sopeutusten arvioidaan tuottavan noin 100 000 euron säästön vuonna 2026.
- IT- ja työterveyshuollon muutosten arvioidaan vähentävän kustannuksia yhteensä noin 30 000 euroa vuonna 2026. Monitoimilaitesopimuksista tavoitellaan noin 20 000 euron vuotuista säästöä.

- Kunta lopetti vuoden 2026 alusta vuokrien maksamisen omistamilleen taloyhtiöille. Menojen arvioidaan vähenevän noin 90 000 euroa vuodessa.
- Vuoden 2026 tuloveroprosenttia korotettiin 0,5 prosenttiyksiköllä. Vuosikatteen arvioidaan vahvistuvan noin 200 000 euroa vuodessa.
- Palveluja, hankintoja, tilojen käyttöä, konsernirakennetta ja toimintaprosesseja arvioidaan jatkuvasti. **Tekoälyä ja digitalisaatiota hyödynnetään valmistelussa, talouden seurannassa ja hallinnon tuottavuuden parantamisessa.**

Päätettyjen taloutta vahvistavien toimien kokonaisvaikutus on noin 640 000 euroa vuositasona.

E.1. Muut huomiot ja lisätiedot:

Humppila on 2 079 asukkaan kunta, jossa pieni ja ikääntyvä väestöpohja sekä kapea verotulopohja rajoittavat taloudellista kantokykyä. Vuoden 2025 lopussa omavaraisuusaste oli 51,19 prosenttia, suhteellinen velkaantuneisuus 68,69 prosenttia ja lainakanta 3,965 miljoonaa euroa. Vuoden 2024 alijäämästä vuoden 2025 alijäämään tapahtui kuitenkin noin 1,10 miljoonan euron eli 79,7 prosentin parannus, mikä osoittaa talouden suunnan korjaantuneen.

Haettava 800 000 euron korotus ei kata koko kertynyttä alijäämää eikä korvaa kunnan omia toimia. Se mahdollistaisi rakennemuutosten hallitun toimeenpanon ilman äkillisiä lisäleikkauksia, jotka voisivat vaarantaa lakisääteisten palvelujen saatavuuden, lasten ja perheiden palvelut tai kunnan pitkän aikavälin elinvoiman. Korotus on tarkoitettu siirtymävaiheeseen, ei pysyvän menotason rahoittamiseen.

Aika: 29.9.2026

Allekirjoitus, nimenselvennys ja nimike

Minna Ylikännö, kunnanjohtaja

Liitteet:

1. Hakemus harkinnanvaraisen valtionosuuden korotuksesta vuodelle 2026
2. Selvitys tilinpäätöksen hyväksymisen aikataulusta ja hakemuksen täydentämisestä
3. Humppilan kunnan talouden tasapainottamissuunnitelma vuosille 2025-2029